

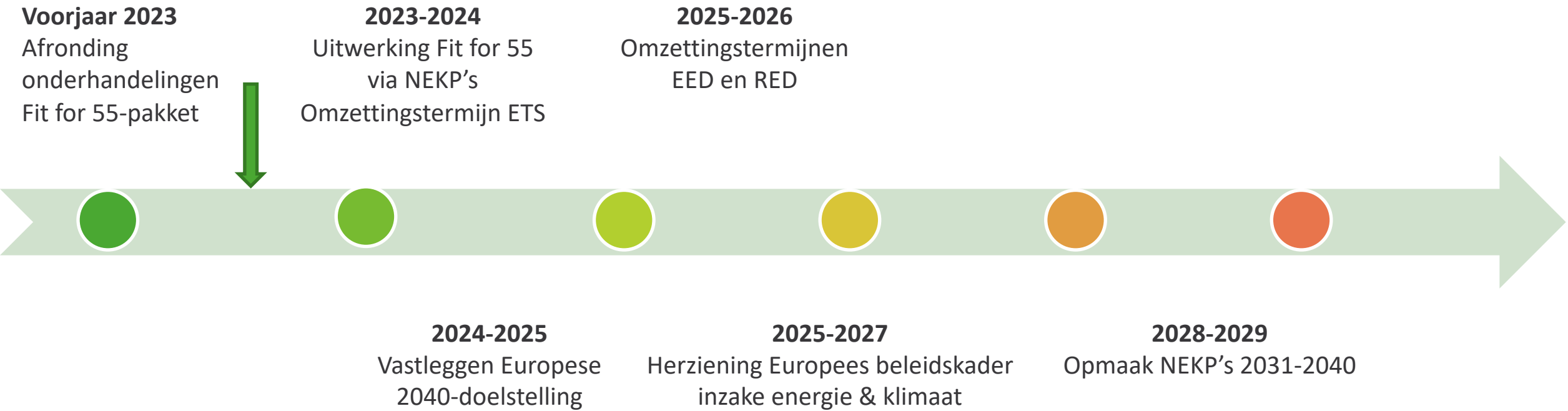
Fit For 55

Stand van zaken en implementatie

26 september 2023

Proces

Proces

Wat is wat?

Herziening Europees
beleidskader aan nieuwe
2030-doelstelling

Implementatie van nieuw Europees kader
in nationaal beleid

Verdeling energie- en
klimaatdoelstellingen
binen België

Sectorale
wetgeving

Fit for 55

**Nationaal
Energie- en
Klimaatplan**

**Burden
sharing**

Overzicht per dossier

Overzicht

► Dossieroverzicht:

→ Afgeronde dossiers

- × Effort Sharing Regulation (ESR)
- × LULUCF-verordening
- × ETS gebouwen/wegtransport
- × Sociaal Klimaatfonds
- × ETS vaste installaties, scheepvaart & luchtvaart + CBAM
- × Richtlijn Energie-Efficiëntie (EED)
- × Richtlijn Hernieuwbare Energie (RED)

→ Trilogen lopende

- × Richtlijn Energieprestaties Gebouwen (EPBD)

Effort Sharing Regulation

- ▶ Europese doelstelling van -40% (t.o.v. 2005)
- ▶ Belgische doelstelling van -47% (t.o.v. 2005)
- ▶ Regels voor trajectberekening (drie stappen)
- ▶ Aanpassingen aan flexibiliteitsmechanismen (banking, borrowing, transfers)

Effort Sharing Regulation

- ▶ Geen omzetting vereist
- ▶ Implementatie via het Nationaal Energie- en Klimaatplan
- ▶ Bijdrage van Vlaanderen via het Vlaams Energie- en Klimaatplan
  - -40% in 2030 ten opzichte van 2005

LULUCF-Verordening

- ▶ Verhoging EU doelstelling naar 310 Mt CO₂eq opslag in 2030
- ▶ BE 2030-doelstelling: 320 kt CO₂-eq extra opslag
- ▶ Aanpassingen aan governance

LULUCF-Verordening

- ▶ Geen omzetting vereist
- ▶ Implementatie via het Nationaal Energie- en Klimaatplan
- ▶ Bijdrage van Vlaanderen via het Vlaams Energie- en Klimaatplan

ETS gebouwen/wegtransport (ETS 2)

▶ Toepassingsgebied

- Verwarming/koeling van gebouwen
- Wegtransport
- Energetische emissies van niet-ETS industrie

▶ Regulering via brandstofhandelaars

▶ Opstart

- Invoering vanaf 2027, mogelijk uitstel tot 2028
- -43% reductie tegen 2030 (t.o.v. 2005)
- “Frontloading”
- Richtprijs van 45 euro / ton
- Nationale opt-out tot 2030

ETS gebouwen/wegtransport (ETS 2)

▶ Omzetting

→ 31 december 2023

→ 30 juni 2024

▶ Implementatie

→ Besprekingen inzake bevoegdheidsverdeling lopende binnen België

Sociaal Klimaatfonds (SCF)

- ▶ Link met ETS 2
- ▶ Budget van 87 miljard euro
  - 50 mio rechten uit ETS 1
  - 65 miljard euro afgehouden van ETS BRT inkomsten
  - Nationale cofinanciering van 25%
- ▶ Governance
  - Uitbetaling na behalen van mijlpalen (~RFF)
  - Beperking van directe inkomenssteun tot 37,5%

Sociaal Klimaatfonds (SCF)

- ▶ Geen omzetting vereist

- ▶ Implementatie

  - Indiening Sociaal Klimaatplan tegen 30 juni 2025

  - Voorbereidingen lopende binnen België

ETS vaste installaties

▶ Ambitieniveau

- 62% reductie in 2030 t.o.v. 2005
- Rebasing van 90 Mt in 2024, 27 Mt in 2026
- LRF van 4,3% in 2024-27; 4,4% in 2028-2030

▶ Verstrengde regels voor kosteloze toewijzing

- Benchmark update minimum 0,3%, maximum 2,5%
- Verplichte energie-audit en (voor minst efficiënte installaties) klimaatplan

▶ Verbranden stedelijk afval

- Vanaf 2024 vereisten voor monitoring, rapportering en verificatie
- Eind 2026: impact assessment COM
- Vanaf 2028 onder ETS (opt-out tot 2030)

ETS vaste installaties

▶ Prijsvorming

- Hervorming van prijsstabiliteitsmechanisme
- Rapport over financiële speculatie

▶ Marktstabiliteitsreserve

- 24% opnamepercentage
- Annuleringsdrempel van 400 mio rechten

▶ Fondsen

- Verhoging van het Moderniseringsfonds (voor CEE landen)
- Verhoging van het Innovatiefonds tot 575 mio rechten

▶ Omzetting waar nodig tegen 31 december 2023, via ETS-wijzigingsbesluit

Toelichting wijzigingsbesluit (1^e PG): omzetting Fit for 55-wijzigingen

▶ Aanpassingen toepassingsgebied ETS (indelingslijst titel II VLAREM)

- Activiteiten < 20 MWth: mogen langer onder ETS blijven indien gevolg van BKG-reductie
- Afstemming met CO₂ transportdecreet (standalone zuiverings- en vloeibaarmakingsinstallaties versus transportmodi)
- Toevoegen nieuwe rubriek voor verbranden van stedelijk afval
- Aanpassingen rubriekentabel i.f.v. wijzigingen Annex I

Toelichting wijzigingsbesluit ETS (1^e PG): behandeling biomassa

▶ Sinds 01/01/23

- Biomassa onder ETS enkel biogeen wanneer conform RED II
- <-> RED II niet relevant voor uitsluiten eenheden bij berekening 20 MW

▶ Tussen 01/01/24 en 31/12/25

- Installaties worden uitgesloten van het ETS wanneer ze biomassa gebruiken conform RED II criteria
- Eenheden worden uitgesloten voor berekening 20 MWth als ze biomassa gebruiken conform RED II criteria

▶ Vanaf 01/01/26

- Uitsluiting op installatie-niveau (geen individuele eenheden)
- > 95% van de totale gemiddelde BKG-emissies bestaat uit biogene emissies (conform RED II criteria)

Toelichting wijzigingsbesluit ETS (1^e PG): verduidelijkingen bestaande regelgeving

- ▶ Verplichting up-to-date houden MP uit MRR nu ook in Vlarem en Milieuhandhavingsbesluit
- ▶ Aanpassing Milieuhandhavingsbesluit i.f.v. overige wijzigingen
- ▶ Correcties van goedgekeurde emissies en activiteitsniveaus op vraag van Europese Commissie
- ▶ Vereenvoudiging aanvraag kosteloze toewijzing voor nieuwkomers
  - Enkel MB met definitieve kosteloze toewijzing
  - Beroepsmogelijkheid bij minister
- ▶ Verduidelijking procedure voor stopzetting
  - Stopzettingsprocedure verschillend van stopzetten kosteloze toewijzing
  - Beroepsmogelijkheid bij minister

Toelichting wijzigingsbesluit ETS: traject

- ▶ 4/08/23-4/09/23: publieksconsultatie op website dOMG
- ▶ 15/09/23: 1^e principiële goedkeuring VR
- ▶ Advies Raad van State binnen 30 dagen
- ▶ Midden-november: 2^e principiële goedkeuring VR
- ▶ 1/01/24: inwerkingtreding grootste deel besluit
- ▶ 1/01/26: inwerkingtreding 95%-regel voor uitsluiting uit ETS op basis van gebruik biomassa (conform RED II)

Uitbreiding ETS naar scheepvaart

► Infasering in verschillende stappen

→ 40% emissies in 2024

→ 70% emissies in 2025

→ 100% emissies in 2026 (geen kosteloze toewijzing)

► Toepassingsgebied

→ Emissierechten inleveren

→ CO₂-emissies vanaf 2024

→ Schepen boven 5000 GT vanaf 2024

→ Methaan en N₂O emissies vanaf 2026

→ Toevoeging schepen 400-5000 GT wordt bekeken vanaf 2026

→ MRV

→ Methaan en N₂O emissies vanaf 2024

→ Schepen 400-5000GT vanaf 2025

ETS luchtvaart

▶ Toepassingsgebied

→ Intra-EEA (+UK +CH)

▶ Wijzigingen door Fit for 55

→ Uitfasering kosteloze toewijzing

→ 2024: -25%

→ 2025: -50%

→ 2026: -100%

→ Emissies van/naar buiten EEA > 85% van 2019 => Offsetting via CORSIA (offsetting-scheme van ICAO, 115 deelnemende landen)

→ Implementatie van MRV-systeem voor niet-CO₂-effecten vanaf 2025

→ Voorstel van COM i.v.m. aanpak niet-CO₂-effecten tegen 2028

CBAM

► Infasering

- Oktober 2023: rapporteringsverplichtingen
- Januari 2026: verplichting aankoop CBAM-certificaten
- 2026-2033: geleidelijke uitfasering kosteloze toewijzing CBAM-sectoren
- 2034: CBAM volledig in werking

► Toepassingsgebied

- Ijzer en staal, cement, meststoffen, aluminium, elektriciteit en waterstof, precursors
- Directe emissies + indirecte emissies voor niet-ICL
- Uitbreiding richting 2030

► Geen structurele oplossing voor export, maar rapportering door Commissie

CBAM

- ▶ Geen omzetting
- ▶ Implementatie door de Federale Overheid
- ▶ Verschillende online webinars/cursussen door DG TAXUD van de Europese Commissie

EED

- ▶ **Algemene doelstelling (artikel 4)**

- 11,7% reductie energievraag tegen 2030

- ▶ **Publieke sector (artikel 5 en 6)**

- Energiebesparingsverplichting (1,9%) en renovatieverplichting (3%)

- ▶ **ESO (artikel 8)**

- Glijpad met gemiddeld 1,49% reductie (FEC) per jaar (2024 – 2030)

- ▶ **Energieaudits en EMS (artikel 11)**

- >85 TJ per jaar (drie jaar, alle energiedragers): EMS

- >10 TJ per jaar (drie jaar, alle energiedragers): audit

EED

▶ Omzetting

→ Publicatie: 20 september 2023

→ 2 jaar vanaf inwerkingtreding

▶ Implementatie

RED

▶ Algemene doelstelling: 42,5% (+2,5%) tegen 2030

→ Indicatieve nationale bijdrage

▶ Subdoelstellingen

→ Transport

- × 14,5% reductie emissie-intensiteit of 29% RES-T tegen 2030
- × RFNBO's & advanced fuels: 5,5%

→ Industrie

- × 1,6% per jaar
- × Subdoelstelling RFNBO's (42%; 60%)

→ Verwarming en koeling

- × 0,8% p.a. (2021 – 2025), 1,1% p.a. (2026 – 2030)
- × DH&C: 2,2% (2021 – 2030)

→ Gebouwen

- × 49%

RED

► Implementatie

→ Publicatie?

→ 18 maanden omzettingstermijn

× Kortere termijn voor vergunningsbepalingen

EPBD

- ▶ **Nationale Renovatieplannen (Artikel 3)**
  - Opvolger van de langetermijnrenovatiestrategie
- ▶ **Emissievrije gebouwen**
  - Nieuwe gebouwen (artikel 7)
- ▶ **Minimale energieprestatiestandaarden (MEPS) (Artikel 9)**
  - Commissievoorstel: labeleisen
    - × Publieke gebouwen + NR:
      - ↘ F tegen 2027
      - ↘ E tegen 2030
    - × Residentieel
      - ↘ F tegen 2030
      - ↘ E tegen 2033

EPBD

- ▶ **Zonne-energie in gebouwen (Artikel 9a)**
  - Verplichtingen voor nieuwe & bestaande gebouwen
- ▶ **Renovatiepaspoorten (artikel 10)**
- ▶ **Duurzame mobiliteit (artikel 11)**
  - Aangescherpte eisen laadpalen
  - Nieuwe eisen fietsinfrastructuur

EPBD

▶ Onderhandelingen lopende

→ Implementatie?

Overzicht

► Dossieroverzicht:

→ Nieuwe/Lopende dossiers (niet exhaustief)

- × Carbon removals certification (algemene benadering eind 2023)
- × Net Zero Industry Act (algemene benadering eind 2023)
- × EMD (algemene benadering ?)
- × Gaspakket (finaal akkoord eind 2023)
- × Methaanverordening (finaal akkoord eind 2023)
- × F-gasverordening (finaal akkoord eind 2023)
- × Industrial carbon management strategy (publicatie eind 2023)
- × Mededeling 2040-doelstelling (begin 2024)

VOOR MEER INFORMATIE
bram.debotselier@vlaanderen.be

Team Bovengewestelijk Beleid en Industrieel Klimaatbeleid
Vlaams Energie- en Klimaatagentschap